

FACTSHEET

Jeugdhulp op school VO

Aanleiding

Gemeenten en samenwerkingsverbanden in de regio Alkmaar hebben als ambitie om de sociale basis op scholen te versterken door meer preventieve jeugdhulp in school, rondom de jeugdigen, vorm te geven. Door het realiseren van deze sociale basis worden jeugdigen versterkt in hun veerkracht en welbevinden en wordt een groter ontwikkelperspectief mogelijk maakt. Het streven is dat jeugdigen zich meer gehoord en begrepen voelen en uiteindelijk minder afhankelijk worden van specialistische hulp elders. Door versterking van de sociale basis wordt de kwaliteit en omvang van het onderwijs- en jeugdhulpaanbod in de natuurlijke omgeving van jeugdigen namelijk passender en vergroot.

De gezamenlijke ambitie vloeit direct voort uit de door het OOGO vastgestelde uitvoeringsagenda 'meer dan de som der delen'. Ook wordt er met de ambitie aangesloten op de landelijke beweging die het Rijk voor ogen heeft om het jeugdstelsel te hervormen en waarbij er gezocht wordt om Jeugdhulp en Passend Onderwijs meer met elkaar te verbinden. Er wordt gericht toegewerkt aan inclusie, veerkracht en voorkomen van schooluitval. De samenwerking tussen gemeenten en onderwijs is (bestuurlijk) geborgd binnen een intentie- en samenwerkingsovereenkomst.

De bedoeling

Gemeenten en onderwijs staan voor gezamenlijke opgave: iedere jeugdige perspectief bieden. Daarin hebben beide partijen elkaar nodig. Het onderwijs heeft de gemeenten nodig om de goede basisondersteuning en een samenhangend geheel van voorzieningen voor extra ondersteuning te realiseren. De gemeenten hebben het onderwijs nodig om te zorgen dat alle jeugdigen een toekomstperspectief hebben door onderwijs te volgen, dat jeugdigen met een hulpvraag tijdig gesignaleerd worden en dat deze hulpvragen niet onnodig uitgroeien tot erger. Gemeenten en onderwijs geven vorm aan deze gezamenlijke opgave in de vorm van het neerzetten van een versterkte sociale basis in en buiten de school, om de jeugdigen heen, door het vormen van een lerende omgeving.

Project Jeugdhulp op school

Het project richt zich specifiek op de ontwikkeling en opbrengsten behorend bij de inzet van (preventieve) jeugdhulpverlening binnen het onderwijs, aansluitend op de ondersteuningsvragen van jeugdigen. Deze (preventieve) inzet bestaat uit: Jeugd- en Gezinscoaches VO in Noord- en Midden-Kennemerland, gedragswetenschappers JGGZ-VO in Noord- en Midden-Kennemerland en preventief ambulante jeugdhulpverleners VO op 5 scholen in Noord-Kennemerland. Dit vanuit het perspectief dat deze functies in samenhang gezien moeten worden binnen een herijkte en versterkte ondersteuningsstructuur op school en daar buiten.

Welke scholen nemen deel in het project?

De gekozen scholen zijn: De Spinaker Alkmaar, Stedelijk Dalton College Alkmaar, Jan Arentsz Alkmaar, PCC Oosterhout en Focus in Noord-Kennemerland. In Midden-Kennemerland nemen de scholen Vonk (vh Clusius College) Castricum, Jac. P. Thijssen College en Bonhoeffer College deel. Voor de selectie is uitgegaan van diversiteit in onderwijssoort, een stevige ondersteuningsstructuur, verdeling over besturen en gemeente van vestiging.

Welke ondersteuning krijgen de scholen die niet meedoen in het project?

Voor de andere middelbare scholen binnen Noord- en Midden-Kennemerland geldt dat de inzet van de gedragswetenschapper JGGZ-VO en de Jeugd- en Gezinscoach VO beschikbaar is en blijft. Deze functies worden in uren uitgebreid.

Wat wordt gevraagd van de pilot scholen?

Van de pilotscholen wordt gevraagd bij te dragen aan de ontwikkeling van de nieuwe functie(s) in verbinding met de eigen ondersteuningsstructuur: op welke wijze kunnen we preventieve en effectieve ondersteuning voor jongeren organiseren?

- Dat vraagt tijd en ruimte om te kunnen reflecteren op de eigen organisatie (de school) en die van de preventieve jeugdhulp. Dit gebeurt samen met de procesbegeleider.
- De scholen formuleren samen met de jeugdhulp, één of meerdere ontwikkelvragen als vertrekpunt voor hun ontwikkeling. De procesbegeleider ondersteunt hierin.
- De scholen (ondersteuningscoördinator, schoolleider) nemen deel aan een leeromgeving met alle scholen.
- Onderzoeksbureau Oberon is gevraagd een monitor uit te voeren over het geheel. We vragen de scholen en jeugdhulp mee te werken aan de interviews die hiervoor gehouden worden.
- We vragen Stichting Groeimee aan te sluiten in de netwerkgroep zodat het perspectief vanuit de jeugdhulp meegenomen wordt in alle processen.
- We vragen 2 schoolleiders en 2 ondersteuningscoördinatoren deel te nemen aan de netwerkgroep namens alle scholen.

Jeugd- en school team

Op elke pilotschool wordt een jeugd- en school team gevormd, bestaande uit:

- Ondersteuningscoördinator
- Jeugd- en Gezinscoach VO
- Gedragswetenschapper JGGZ-VO
- Preventief ambulante jeugdhulpverlener VO (alleen in Noord-Kennemerland)

Rollen binnen het Jeugd- en school team

Ondersteuningscoördinator: De ondersteuningscoördinator is de spil binnen het bestaande ondersteuningsteam binnen de school. Ook is hij/zij verantwoordelijk voor de coördinatie van extra ondersteuning voor de jeugdigen en voor de afstemming en inzet van externe hulp. Daarbij is de ondersteuningscoördinator het aanspreekpunt voor ouders/verzorgers, collega's en organisaties met betrekking tot de ondersteuning van jeugdigen op de school.

Jeugd- en Gezinscoach VO: De Jeugd- en Gezinscoach VO betreft een bestaande functionaris binnen het onderwijs. De Jeugd- en Gezinscoach VO geeft advies en coaching aan onderwijsprofessionals in de onderwijszorgstructuur bij vraagstukken op het gebied van jeugdhulp, opvoeden en opgroeien en veiligheid. Hij/zij denkt mee met de school en sluit aan bij de vroeg-signalering door docenten en andere onderwijsprofessionals. Vanuit deze vroeg- signalering kunnen preventief gesprekken gevoerd worden met jeugdigen en diens ouders/verzorgers om jeugdigen in hun kracht te zetten en de sociale omgeving te activeren. De Jeugd- en Gezinscoach VO kan hiermee ondersteuningsvragen verhelderen, beantwoorden en/of verkleinen. Hij/zij betreft of verwijst indien nodig tijdig door naar de gedragswetenschapper JGGZ-VO, preventief ambulante jeugdhulpverlener VO of lokale toegang van gemeenten. Tevens heeft de J&G coach VO de mogelijkheid een beschikking aan te vragen bij de gemeente waar de jeugdigen woonachtig zijn.

Gedragswetenschapper JGGZ-VO: De gedragswetenschapper JGGZ-VO heeft als doel om de specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen met (complexe) problematiek in kaart te brengen. Middels gerichte handelingsadviezen, kortdurende begeleiding en/of verwijzing wordt stagnatie in de leerontwikkeling, dan wel schooluitval voorkomen of opgeheven.

Opbrengrst:

- Inzicht in de factoren in het leven van de leerling die een stimulerende of belemmerende invloed hebben op de schoolgang;
- Handelingsgerichte adviezen in aansluiting op school;
- Advies over intensievere diagnostiek en/ of behandeling wanneer nodig;

- Afstemming met de J&G coaches VO en eventuele andere betrokken hulpverleners en de school;
- Motiverende gespreksvoering ouders/leerling als mogelijke tussenstap richting hulpverlening;
- Kortdurende begeleiding van de leerling.

Daarnaast kan de gedragswetenschapper door scholen gevraagd worden voor verdere professionalisering van de ondersteuningsstructuur door het verstrekken van schoolbegeleiding en handelingsadviezen aan o.a. ondersteuningscoördinator, mentor en/of (een groep) docenten.

Preventief ambulante jeugdhulpverlener VO: De preventief ambulante jeugdhulpverlener VO draagt in samenspraak met de school bij aan een preventieve aanpak gericht op het versterken van een positief pedagogisch klimaat, het welbevinden van jeugdigen en het versterken van hun veerkracht. De preventief ambulante jeugdhulpverlener VO werkt binnen en buiten de school om de problematiek van de jeugdige of een groep jeugdigen vroegtijdig te normaliseren en te voorkomen dat geïndiceerde zorg ingezet dient te worden. Ook heeft hij/zij als taak om hulp in en buiten de school te bieden en ambulante hulp thuis of in het netwerk te organiseren. In geval van complexe en/of meervoudige problematiek wordt de samenwerking gezocht met intensieve jeugdhulp. De preventief ambulante jeugdhulpverlener VO begeleidt, coacht en adviseert docenten, ouders/verzorgers, jeugdigen en jeugdhulpaanbieders. In dialoog met school, ouders/verzorgers en jeugdhulpaanbieders wordt er afgesproken welke pedagogische ondersteuning aan de jeugdige (en ouders/verzorgers) of een groep jeugdigen wordt verleend (beschikkingsvrij). Ook heeft de preventief ambulante jeugdhulpverlener VO de mogelijkheid om een beschikking aan te vragen bij de gemeente waar de jeugdigen woonachtig zijn.

Netwerkgroep

Een van de deelprojecten van Jeugdhulp op School is de oprichting van een netwerkgroep. Dit is een bekende wijze van samenwerking tussen gemeenten, samenwerkingsverbanden en partners. Het doel van de netwerkgroep is het bespreken van de voortgang, opgedane inzichten en leerervaringen en het duiden daarvan, zoals welke opbrengsten en ontwikkelingen er worden gezien en wat er nader ontwikkeld moet worden. Ook zullen de beschikbare data besproken worden, hoe kunnen we die duiden, welke data zijn relevant en welke ontbreken nog? De taak van de netwerkgroep is het meedenken en adviseren.

De netwerkgroep wordt samengesteld met vertegenwoordiging vanuit samenwerkingsverbanden, onderwijs, gemeenten en Stichting Groeimee. In schooljaar 2022-2023 komt de netwerkgroep vijf keer bijeen.

Onderzoek Oberon

Onderzoeksbureau Oberon is gevraagd een monitor uit te voeren over het project Jeugdhulp op school. De opbrengsten zullen richting geven aan de voortgang. Medio maart 2023 wordt een tussenrapportage opgeleverd en na de zomer 2023 volgt de eindrapportage over het eerste jaar.

De data voor de monitor zijn gebaseerd op bestaande databronnen zoals die gemeenten, samenwerkingsverbanden, onderwijs en Stichting Groeimee.

Informatie

Meer informatie nodig? Neem contact op met Vincent Fafieanie, projectleider onderwijs-jeugd, samenwerkingsverband vo Noord-Kennemerland, via v.fafieanie@swvkn.nl, of met Rosanna van Wonderen, programmamanager passend onderwijs gemeenten regio Alkmaar, via rvanwonderen@alkmaar.nl.

